

[Karl Olsen.]

i samme Stand, som den befandt sig i før Indkvarteringen, uden at der derved paalægges ham nogen økonomisk Byrde.

Lad mig til Belysning af de nævnte Forhold give et Par talende Eksempler. Det første Eksempel drejer sig om en herskabelig 5 Værelses Lejlighed, benyttet af Tyskerne siden 1940, mod Ejerens Vilje lejet af Tyskerne. Lejligheden og Trappeopgangen er istandsat efter Befrielsen for 13 360 Kr. Lejligheden udlejedes til samme Leje, som Ejeren havde faaet gennem 15 Aar. Den 21. Oktober i Aar meddelte saa Udvalget, at man har tilkendt Ejeren en Erstatning paa 2 128 Kr. Det vil sige, at Ejeren har haft den tyske Værnemagt boende i sin Ejendom i 5 Aar gratis. Som Ejeren skriver i en Protestskrivelse til Udvalget:

„Er det ikke et sørgeligt og uretfærdigt Resultat, blot fordi man har holdt sig paa den rigtige Side?“
Han siger endvidere:

„Med Hensyn til selve Vurderingen af Skaden, da har denne jo været ganske meningsløs, idet der slet ikke blev taget Hensyn til, hvad der virkelig var ødelagt. Vurderingen var fuldstændig overfladisk og varede et Kvarter. Alt hvad jeg gjorde opmærksom paa var ødelagt, blev der slet ikke taget i Betragtning. Alt Linoleum var fuldstændig ødelagt paa Gulvene og Trappeopgangene, og efter at Linoleumet var væk, blev Gulvene fuldstændig ødelagt, alle Kakkelovne var ødelagt, Badeværelset og Gulvet deri var fuldstændig ødelagt, ligesom Lofterne var delvis ødelagt, fordi der hvert Øjeblik var Vandskader ovre hos Tyskerne. Væggene var ødelagt, Vinduer og Døre ligeledes, samt den elektriske Installation, som blev fuldstændig kasseret af Elektricitetsværket. Alt dette er der slet ikke taget Hensyn til, og jeg fik aldrig en Øre i Erstatning af Tyskerne, skønt Skaden blev paatalet i Lejeperioden. Jeg forstaa saaledes ikke, hvorfor Vurderingen ikke har givet mig Erstatning for Gulve, Linoleum, Kakkelovne, Badeværelse og elektrisk Installation m. v. Jeg tror aldrig, man har set saa hærgede Lokaler, som de Tyskerne efterlod sig den 5. Maj 1945, jeg vil betegne det som Hærværk.“

Det er en Udtalelse fra en Mand, der har faaet sin Ejendom vurderet. Han har istandsat den for 13 000—14 000 Kr. og faar tilkendt en Erstatning paa 2 128 Kr.

Lad mig tage et andet Eksempel, der viser Kontorernes langsommelige Behand-

ling af disse Sager, og hvad det kan betyde. Det drejer sig om en Husholdningsskole i en jysk Købstad. Skolen har været beslaglagt og var blevet stærkt ramponeeret, samtidig med at Tyskerne stjal største Delen af Skolens Inventar. Det lykkedes efter lang Tids Venten — men først efter at jeg havde interveneret — at skaffe Ejerinden Lejen for den Tid, Tyskerne havde haft Skolen. Men Ejerinden har stadig Penge til gode hos Staten. Hun har i et Brev til mig klaget sin Nød, og jeg tillader mig at citere et Par Linier af dette Brev. Vedkommende Ejerinde skriver:

„Endnu har jeg ikke faaet en Øres Erstatning for Reparation af Løsøre og alt det, Tyskerne fjernede fra Skolen. Vurderingskommissionen har godkendt Opgørelsen til 14 336 Kr. 87 Øre. Desuden har jeg ikke faaet Penge for de Tørv, som Tyskerne beslaglagde.“
— til et Beløb af i alt 3 990 Kr. Det hedder videre:

„Som De vil se af vedlagte Skrivelse, har jeg allerede den 17. Juli 1945 bedt om at maatte faa Pengene udbetalt, men endnu er det ikke lykkedes. Sagen er vist gaaet fra Kontor til Kontor; hvor den ligger nu, aner jeg ikke, og selve de originale Papirer er jo indsendt, men en Kopi har jeg og vedlægger for Tørvene. Jeg har altsaa endnu tilgode . . . 18 356 Kr. 87 Øre. Da jeg i meget høj Grad mangler Pengene for at kunne betale Haandværkerne for al Istandsættelse efter Tyskerne, er det, jeg tillader mig at bede Folkeformandsmanden gøre mig den store Tjeneste at rykke Kontoret for Pengene.“

I begge disse Tilfælde har Ejerne forholdsvis store Beløb til gode; de har maattet optage Laan, som de maa forrente, men modtager selv ikke nogen Rente af deres forholdsvis store Tilgodehavender.

Jeg kunde supplere de nævnte Eksempler med flere, men lad mig blot nævne det urimelige i, at Landmænd paa Koldingegnen, ligesom i andre Egne af Jylland, har maattet aflevere Korn af hele deres Areal, selv om Dele deraf var gjort ubrugelige takket være de tyske Tankspærringer og andre Befæstningsarbejder, og i Forbindelse hermed vil jeg nævne deres stadige Genvordigheder under Forsøget paa at faa deres Tilgodehavender. Naar en almindelig Gaard paa Kolding-Egnen maa finde sig i at have et uforrentet Erstatningsbeløb eller Lejebeløb paa henvend en halv Snes Tusind til gode, saa har man overskredet det rimelige.

Naar jeg atter i Aar rejser hele dette